

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, მედიკიზვილის სახლში, № 43

კანტორა რედაქციისა: მედიკიზვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში, ბარეშე მცხოვრებთათვის. Въ Типографіи. Въ редакцію газ. „Дრობა“.

გაზეთის ღირსი: მთელი წლისა — 8 მან., ნახევარ წლისა — 4 მან. და 50 ცპა., ოთხის თვისა — 3 მან., ორ თვისა — 1 მან.

დროება

ხელის-მოწერის უფლება აქვს ყველას

საქონლის და შემოკლოს დასაბუქდეთ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბუქდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

განცხადება: მიიღება მთელი წლისა — 8 მან., ნახევარ წლისა — 4 მან., ოთხის თვისა — 3 მან., ორ თვისა — 1 მან.

ვასი განცხადებისა: დიდი ასოებით ასოზე — 1 კაპ., ასო მთავრულით სტრიქონზე — 8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი — 5 კაპ., პატარა — 4 კაპ.

რედაქციის უფლება აქვს ყველას საქონლის და შემოკლოს დასაბუქდეთ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბუქდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

უმოკრძობად ვითრებით ყველა ჩვენ ხელის-მოწერაზე, რომელთაც გაზეთის ფული ჯერ სრულად არ შემოუბრუნიათ, გამოგზავნონ რედაქციაში.

ინც ივნისის განმავლობაში მთელი წლის ფულს არ წაგროდგანს, 1 ივლისიდან გაზეთი აღარ გამოგზავნება. ამ თხოვნას ვუამოკრძობთ აგრეთვე იმ ჩვენს აგენტებსაც, რომელთაც რედაქციასთან თავიანთ ხელის-მოწერაზე განმარტოებთ ჯერ კიდევ გაწერაზე არა ანა ვით.

„დროება“

ხელის-მოწერა გაზეთის
„დროება“
 რომელიც ვიკვლი ივნისიდან ყოველ დღე გამოდის, შეიძლება მედიკიზვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე, № 43 ამატუნის სახლებში.
 ვასი გაზეთისა ამ 1 ივნისიდან **მოქმედებს** წლის 1 იანვრამდე — 5 მან.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდან
მაცრად, 7 ივნისს 5-ს ივნისიდან დაუწყეთ ქარსს ზარბაზნების ცემა ქარსიდანაც საშინლად გვიშენენ ზარბაზნებს. **ორი** დღის განმავლობაში მოგვიკლეს ორი, დაგვიტრეს ცამეტი სალდათი და ერთი პრტილერიც. პრაპორსიტიც ცეიდლერი.
 8 ივნისს ქარსს აქამდისინ ფუშენთ ზარბაზნებს. მტერი წინანდელზე უფრო სუსტად გვემს ზასუსს. არავენ მოუკლავთ.
პარიში, 7 (19) ივნისს სამშაბათს. დეპუტატების პალატამ განიხილა დღეს წინადადება მარცხენა მხრის დეპუტატებისა და 521 ხმადან 363 ხმის უმეტესობით გადაწყვიტა ბრძოლის განმარტობის განკიცხვის გამოცხადება.

ლონდონი, 7 (19) ივნისს. ამბობენ, რომ მშართებლობას განზრახვა აქვს პალატას მოსახლეობა მთელი ივნისი გერმანიის სტრუქტურის კვლავ აღდგენაზე. ამ ამბავმა ივლისის დღეებზე უკიდურესად გააძვირა.

ორის ანბები

მირა აზიის ბრძოლის ველიდან
 ქარსის ციხეს თაობაზედ ერთს ბერლინის გაზეთს შემდეგი ცნობები მოსვლია სტამბოლიდან:
 „ქარსის ციხეში ამ ქამად 350 ზარბაზანია. აქ დაყენებულია ჯარის უფროსად დანიშნულია ჰასან-ფაშა; თითონ ჯარის რიცხვი არის 33 ათასი; ამას გარდა აქ არის 11 მინდვრის ბატარეა.“
 ერთს რუსულს გაზეთში შემდეგი მთვლისიდან მიღებული; დეპეშა დაქვლილი:
 „უზაზებსა და ოსმალთებს შუა განხეტილება ჩამოეარდა. სოხუმს გამოსული ჩერქეზები აცხადებენ სურვილს რუსის მმართველობასთან მოლაპარაკებისას; ისინი თანახმა არიან დაჰყარონ თოფ-იარაღი, დაემორჩილონ რუსის მთავრობას და მოსპონ ყოველი კავშირი ოსმალთებთან, მაგრამ იმ პირობით, თუ მთავრობა ხელს არ ახლებს იმათ და თავის სამშობლოში ხელახლად დასახლების ნებას მისცემს.“
 ამ გვარი ხმები ამას წინათაც იყო დაყრილი; მაგრამ უცხო ქვეყნის გაზეთებში იწერებოდა, რომ ეს ტყუილი და უსაფუძვლო ხმები არისო, ჩერქეზები არას გზით და არას დროს არ შეუტრიალებიან რუსებსაო.

რეინს ქალაქში მყოფის ოსმალთს ელჩისადგან ხმა გამოვიდაო, იწერება ერთი შენელი გაზეთი, რომ ვითომც დაზლი-ფაშას, სოხუმში გამოსული ოსმალთს ჯარის სარდალს, შეეტყობინებინოს ამ ელჩისათვის, რომ ამ მოკლევანაში შამილის შვილი ერთის პოლიკეთ ჩერქეზების კავალერიით გამოევა სოხუმშიო.
 ერთს პეტერბურღის გაზეთში დაბეჭდილია მთვლისიდან 33 ივნისს გავზენილი დეპეშა, რომელშიც სწერია, რომ ჩვენს ქალაქში დაბრუნდა შავკასიის მთავარ-მმართველის თანამდებობის აღმასრულებელი თ. სვიატოპოლკ-მირსკი, რომელმაც დახედა რიონისა და სოხუმის ატრადიო. დეპეშა ამბობს შემდეგ, რომ რიონის ატრადიო უფეტველად კარგათ ემეასრულებს თავის. დანიშნულება საო.
 „რეიტერის აგენტობა“ გეცნობებს ლონდონში მიღებულ ამბავს, რომ 13 (1) ივნისს მუხთარ-ფაშა თავის არმიით ისეთ ნაირად არის გამოგრებული ბზრულ მის მახლობლად, ზევირთანო, რომ იმ დამარცხება აქ და აქედამ ოსმალთს ჯარის განდევნა რუსებს ძალიან გაუჭირდებათო. მარჯვენა მხრით ჯარი ოსმალთს აქედამ დასტურთის მახლობლად დგას, რუსის მარცხენა მხრის ჯარის პირდაპირ. ამას წინათ რუსის ჯარის ერთმა ნაწილმა საღანლოლის ტყეები დაიჭირა; მაგრამ ციხა ხანს შემდეგ იქცე უკან დაიწია და მთავარ არმიას შეუერთდა. ამ მოკლევანაში აქ დიდი შეტაკება იქნება.
მეროპის ბრძოლის ველიდან
 რუსის ტელეგრაფის აგენტობას „დეპუტატებს ტურნ-სევერინიდან, რომ ამ დღეებში რუსის ჯარის დუნიანზე გადასვლას მოვლიანო და ამის გამო ოსმალთს ჯარის სარდალი მდებარე-მეროპ-ფაშა სერბიის სამხლერებთან ავროგებსა საჩქაროთ თავის ჯარსაო. დეპეშაში ამბობენ, რომ სტამბოლიდან იწერებოდა, რომ ამ დღეებში აქ შაბის შერიფს მოვლიანო, რომელსაც დიდ-ძალი სიმდიდრე მოაქვს.

ამის საკითრებისათვის მსმალოს მთავრობასთან წარსადგენათადა...

„მეის ბაზეთში“ იწერებიან რუს-ჩუკიდან, რომ სულივიან-ფაშას ჰქონდა შეტაკება იაბლონიცის მახლობლად რუსის ბატარეისთან და სამი ზარბაზანი გაუფუჭა იმათათა. რუსები შეუდგნენ შურ-ყევოლამ თუთხმეტ ვერსზე ბატარეების შენობას, მაგრამ მარატინიდან სამი საათის სროლის შემდეგ დაუქციეს მსმალოებმა შენობები და რუსები იძულებული იყვნენ უკან დაწულიყვნენ.

მართი ფრანკულური გაზეთი იწერება რუსჩუკიდანვე, 29 მაისს, რომ დღეს დი-ა რუსებს უნდოდათ გადასვლა ღუნ-იზე მარატინის სიმაგრის პირ-დაპირ, ორი საათის საეალზე რუსჩუკიდან; ორიგ მხრივ ფიცხელი ბრძოლა და სროლა მოხ-და ისე, რომ რუსები იძულებული შეი-ქნენ უკან დახეულიყვნენ.

„ტელნის ბაზეთში“ არის მოყვანილი შემდეგი ამბავი რუსჩუკიდან:

„მოკანის კუნძულიდან დაიწყეს სროლა. მსმალოს არტილერიას შეუერთდა მგვი-პტის არტილერია. რუსებმა მარტო ოთხ-ჯერ გაისროლეს და მათი ყუმბარებები ზღვაში ცვიოდა. პირდაპირ, ნაპირებზე, ძალიან დიდი რიცხვი ჯარი სწნდება ისე რომ აქ უნდა მოველოდეთ ცხარე შე-ტაკებას.“

„ჭავასის აკნტობა“ გვაცნობებს, რომ 28 მაისს, სულამისას, ხუთი რუსის ნა-ვი ნაღმებით (მინებით) წავიდა მსმალე-ბის ჯავშნიან ხომალდების წინააღმდეგ, რომლებიც იდგნენ სულინთან. მრი რუსის ნავთაგანი დაილუბა მსმალეების ყუმბარებით; სამი კი დაბრუნდა, რამდ-ენიმე ნალმის აფეთქის შემდეგ, მაგრამ ამ ნალმებს არაფერი ზიანი არ მიუციათ მსმალეების ხომალდებისთვის.

„ტელნის ბაზეთში“ იწერებიან სტამ-ბოლიდამ, რომ მსმალოს სამხედრო მინისტრმა გადაწყვიტაო, რომ, როგორც მსმალეები დაამარცხებენ ჩერნოგორიე-ლების უმთავრეს ძალას და ნიკშიჩი გან-თავისუფლებული იქნება შემორტყმულ ჯარებისაგან, აღი-საიბ-ფაშა გამოიხმოს და გაგზავნოს მცირე აზიამი მუხთარ-ფაშის დასახმარებლათო. ჩერნოგორია-ში კი რჩება სულივიან-ფაშა და მამედ-ალი-ფაშა.

გნკონ ცრფთინს რუინ-ფიუ ცსაუენო

საქართველო

ღლიური

* * * მუთათისს უეზდის, დაბა მნის ერთი ხელის-მომწერი ჩვენის გაზეთისა გწერს, რომ გასაკვირველი არისო, რომ აქაურ თქვენს ხელის-მომწერლებს ყო-ველთვის და ყველა ის ნომრები ეკარ-გებათ „ღროებისაო“, რომლებშიაც რა-იმე არის დაბეჭდილი ჩვენს რაჭაზედა და განსაკუთრებით აქაურს ადმინისტრა-ციაზედაო!

შემდეგ ეს ხელის-მომწერი გვიხსნის ჩვენ—თუ სად ჰქრება ეს ნომრები: ჩვე-ნი გაზეთები პირ-და-პირ მუთათისში მო-დისო, რადგან, საუბედუროთ, აქ ჯერ-ჯერობით ფორტა არ მოდისო; კვირაში ერთხელ ჩვენი უეზდის სამმართველოდამ ჩაფარი იგზავნება, რომელსაც მიაქვს, რაც გასაგზავნი გვაქვს და მოაქვს, რაც ჩვენს სახელობაზე დახვდება მუთა-ისის ფორტაში. ამნაირად, ყველაფერი ფორტით გასაგზავნ-მისაღები პირველად უეზდის უფროსის ხელში გაივლის, რომელიც, ამბობენ, არჩევს იმ კორრეს-პონდენტს და რაც მოეწონება, აგზავ-ნის ადრესით და რაც არა-თვისით იტო-ვებსო...

აი ამით აიხსნება ის გარემოებაო, გვეუბნება ჩვენი კორრესპონდენტი, რომ ჩვენი მხრიდან რამდენიმე კორრესპონ-დენცია იყო გამოგზავნილი თქვენს რე-დაქციაში და თქვენ კი ათში ერთიც არ მიგიღიათო და, მეორეს მხრით, ის გარე-მოებაც, რომ ჩვენ ხშირად თქვენი გაზეთის № 16 სულაც გვეკარგებაო.

იმედი გვაქვს, რომ რაჭის უეზდის უფროსი თ. ნ. ჩიჯავაძე ამ შენიშვნას უპასუხოთ არ დააგდებს.

* * * მართს სამწუხარო შემთხვევას გწერენ ჩვენ მუთათისიდან:

იქაურს უეზდის მომრიგებელ სასა-მართლოს სეკრეტარს, წყნარის, მშვი-დობიანის ხასიათის კაცს, ცოლ-მვილის პატრონს—შესარიონ ჩარკვიანს ამ თვის 5—ს, ღამე, თავი მოუკლავს.

ამ თავის-მკვლელობის მიზეზი, რო-გორც გვარწმუნებენ, ის გარემოება ყოფილა, რომ მიცვალებულს მუთათისის მცხოვრების, გადამდგარი ჩინოვნიკის, ბ. ბ.—ძის ვალი მართებია და ამ მოვალეს, თუმცა თავის ვალის-ოდენა სარგებელი დიდი ხანია აღებული ჰქონია, მაგრამ ამ ბოლოს დროს ისეთნაირად შეუწუ-ხებია, იმდენი გაჭირება მიუყენებია მიცვა-ლებულისათვის და ისე გამოუყვანია ყოველი მოთმინებიდან, რომ თავი და სიცოცხლე მობეზრებია და ამ საშინე-

ლი სიკვდილით გამოსთხოვების ქვეყა-ნას... როგორც გვწერენ, მიცვალებულ-მა დანით გამოიჭრა ყელი. მწკრივად

ჩასაფიქრებელია ეს გარემოება, ჩასა-ფიქრებელია უფრო იმიტომ, რომ ეს მი-ზეზი, რომელმაც ბოლო მოუღო მიც-ვალებულ ბ. ჩარკვიანს, საზოგადო მოც-ლინებას შეადგენს იმერთში: არსად არ ნახულა ისეთი მამასისხლი პროცენტები გასესხებულის ფულისა, არსად არ გაგო-ნილა ისეთი შევიწროება მოვალესაგან სესხის ამღებისა, როგორც იმე-ეთშია ამჟამად. ძაცმა რომ მანეთი ორ აბაზათ ისესხოს წელიწადში, ღვთის მოწყალე-ბათ მიაჩნიათ! მერე მამულის დაგირავე-ბა უნდა, მერე ნეუტროკა, მერე თავღე-ბი და სხვ. და სხვ. და რა გასაკვირველია, რომ გაჭირებულ სესხის ამღებმა ვერ შეასრულოს ყველა ეს და ერთ მშვენიერ დღეს ნახოს, რომ მთელი თავის ქონება ოფლითა და შრომით შეძენილი რომე-ლიმე ბ. ბ.—ძისთანა მოვალის ხელში გადავიდეს, ვერ მოითმინოს ეს, ჭკუა-გონება გაეფანტოს და საშინელი საცო-დავობა მოახდინოს?!

იმედია, რომ ეს სამწუხარო შემთხვე-ვა მიაქციენებს მთავრობას ყურადღებას იმ უსინიდიოდ ხალხის მცარცველებზედ, რომელნიც ასე სამაგლად, ასე უკანო-ნოთ სარგებლობენ ადამიანის გაჭირე-ბითა.

* * * რაჭიდან გწერენ, რომ, ზოგიერთი პირების თაონობით, ამ მოკლე ხანში დაბა მნში გამსესხებელ-მემნახველი ბან-კი გაუმართავთ. ამნაირად ეს მეორე საზოფლო ბანკია რაჭის უეზდში, ერთიც შარშან გაიხსნა სოფ. ტოლას.

* * * ახალციხიდან გვატყობინებენ, რომ ამ დღებში აქ იყო თავსმჯდომარე თფ. სამოსამართლო პალატისა თფ. მგალი-ნიო, რომელმაც რევიზია უყო აქაურ სასამართლოებსაო. ძორრესპონდენტი გწერს, რომ თფ. მგალინიმა აქაურს მო-მრიგებელ მოსამართლის მოქმედებაში და საქმის წარმოებაში ზოგიერთი უწყე-სობება ნახაო.

* * * ჩვენ მივიღეთ სურამიდან შემდე-გი შენიშვნა:

„მოსკოვის აზნაურობის საზოგადოე-ბა ხსნის სურამში და სურამის ახლო—შონში—საავათმყოფოებს ომში დაჭრი-ლებისათვის, და გამოუგზავნია ამ ავათ-მყოფების მოსავლელად სანიტარები, რომლებიც გუშინას წინ მოვიდნენ ჩვენს ქალაქში.“

„ღრომის“ კორრესპონდენცია
ძახმთი, ვ-ს თბათვეს. მთელს ძანეთ-ში ლაპარაკია, რომ ამ წლისთანა მოსა-

ვალს—მეტადრე დედამიწისას—ბევრი არ შესწრებია: გაივლის თუ არა ერთი ან ორი კვირა და ვინცოცაა დაატყუო — წვიმა დასტირდო, მაშინათვე ისეთს წვიმას დაახმამს, რომ მთლათ დააჭივებს დედამიწას სიღრმემდინ. სეტყვაც ძრიელ ნაკლებია ამ წელში, თუმცა სამიოდ სოფელი თელავის უფზღია: აკურა, მაჩნაძიანა და აურდელაური-კი გააფუჭა (პირველი ცოტა და უკანასკნელები ძალიან); მარამ მაინც სათქმელი არ არის და არც წლებანდელს ამინდს დაჰყვედრდება, რადგან სხვაგან ათასობით გადაათავებს ამ ზარალს.

ახლა ამ მოსავალს ეჭირება გულდამყარებით შემუშავება, რომელიც დღეს ჩვენს ხალხს შეუშფოთდა ამ მიზეზით, რომ ამ თვის პირველიდამ გავარდა მთელს ძახეთში ხმა აჯანყებულის ლეკებისაგან მწყემსების ცხვრის, ძროხის და ცხენების დატაცებისა; ამას გარდა ის ხმაც მოვიდა, რომ ყადორის სიმაგრეში მყოფნი რამდენიმე სალაროები და მათი პრავიზია დასწვეს; 300 მდინ კაცი იქა სდგას და აგრეთვე ელიან 6,000-ს ლეკისა და ჩაჩნის ჯარს, რომ ძახეთს დაეცნენ და აიკლონო.

ეს მწყემსების დახოცის და ჯოგების დატაცების ხმა გამართლდა, ცარიელ თავგამოხწყული ოკრიოდ მწყემსთაგან, რომლებიც ტინებში გადაცივივლიყვენ და ისე გადაერჩინათ თავიანთი თავები.

ამ ამბით დაფეთებული თელავის მაზრის გაღმა და გამოღმა მხარი სულ გაიხიზნა და სიღნაღის მაზრასაც დიდი ალიაქოთი შეიქნა. აღარ გაეგებოდათ — სად რა დამალონ და ან საით გაიხვეწონ, რადგან ასე თავმინებებულოა ეს ჩვენი მხარე, რომ ძავეკასიის მთის ძირობაზედ ჯარი არსად არა სდგას. შესაძლებელიც არის ეხლანდელ მდგომიარობაში, რომ რამდენიმე ასმა თავხედმა ლეკმა ვადმოთარეშოს და ეს გამოცარებული მხარე მოაოხროს. ანკი ვინ რით დაუდგებათ წინა...

თოფ-იარაღი და ტყვია-წამალი ხალხს არა აქვს. თუმცა კიდევაც იპოვება ხუთიღამ ათამდინ ძველებური თოფები თითო სოფელში, მარამ რათ გინდათ? მსჯერ დაცემინების მერე ხომ ლულაში მოღებულები ჟანგი არ გაუშვებს მიზანზედ ტყვისას და აბა ამითი რა გარიგდება, იმ მსწრაფლ მასროლ თოფებთან, რომელსაც იწერებია, „სულთანი უგზანის ძავეკასიის მთის ხალხთათ“, და აი ეს ვახლავსთ მიზეზი ასე უცებ დიდის და პატარის დაფთხობისა.

ამ მიზეზით მოსული 2 როტა არისო დაბანაკებული შაქრიანის ბოლოს, ხიღხედ და გუშინ მოსულა კიდევ ამ-

თენივე სოფელს მელისციხეში მაგვავანეს, ვითომც მარშალთ მარშალს თავადს რ. ანდრონიკოვს აქვს მინდობილი დრუჟინების შეკრებაო და სარსკი კალოდცაში უკვე მოვიდაო; მაგრამ ნამდვილათ კი არა ვიცით-რა. რომ გამართლდეს კიდევ როდისმე ეს ხმა, თქვენ მტერს გაუძნელდეს, როგორც ამ დაუღებულ-გახიზნულის ხალხის გამოძებნა იქნება ძნელი. თუ ცოტა დაშორებით მოხდება, იქნება მტერიც, თუნდ მართლაც დასხმას გვიპირებდეს, უკან შესდგეს და სიღნაღის მაზრასაც არის შინ მოასწრონ.

ამ არეულობის მსხვერპლათ ბევრი თუშები ვადაქეულან კიდევ ჯოგების დატაცებისაგანო ლეკებისაგანვე და ლეკებიც ბევრი დახოცილან. ამბობენ, ვითომც ორის ფარის მოტაცებაში ერთს თუშს შვიდი ლეკი მოეკლას და ისე გამოეხსნას ფარები და აგრეთვე დასდვენებოდეთ მთელი ერთი სოფელი მთაში მოსახლე თუშებისა კიდევ ფარების დასახსნელათ, რომლებიც ჯერეთაც თურმე არ ჩანან დაბრუნებულნი.

მ. წინამწდგაროვი

უცხო ქვეყნები

საფრანგეთი

თვითონ მაკ-მაჰონი გრძნობს თურმე ახლა, რომ იმას 16 მაისის მოქმედებამ ის ნამყოფი არ მოუტანა არც თვითონ იმას და არც საფრანგეთს, რომელსაც მოელოდა; ყოველს მხრით უკმაყოფილება ესმის, ყველანი ამბობენ, რომ რესპუბლიკის პრეზიდენტი კანონს გადასცდაო და თუ ამ გზაზე დადგაო, იძულებული იქნება პრეზიდენტობასაც თავი დაანებოსო.

მაკ-მაჰონის ახალს მინისტრს, ბონაპარტისტს ჟურტუს საფრანგეთის ყველა პრეფექტებისთვის მიუწერია, შემატყობინეთ — რა შთაბეჭდილება მოახდინათქვენს დეპარტამენტში ძველი სამინისტროს გადაყენებამ და ახალის დანიშნამო. ყველა პრეფექტებს თითქმის ერთი-და-იგივე მოხსენება გამოუგზავნიათ მინისტრისათვის, რომ 16 მაისის საქმემ ძალიან ცუდი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩვენს დეპარტამენტშიო, ხალხი აშკარად აცხადებს მმართველობაზე უკმაყოფილებას და, თუ ახალი კენჭის-ყრა იქნა, უშკველად, ყველგან რესპუბლიკელ დეპუტატებს ამოირჩევს თავის წარმომადგინებლად პალატაშიო.

სერბია

თუმც ამბობენ, რომ, რუსეთის რჩევით, სერბია არ გაერევა ამ ბრძოლაში

და მსმალეთს არგამოუცხადებს ომსაო; მაგრამ ჯარები კი დამზადებული მყავსო: ერთი რუსული ვაზეთის სატყეო ქველგრადში არის ამჟამად 10,000 კაცი და შრაგუევაში — 5,000, რომელნიც ყოველ წამს მზად არიან, რომ საბრძოლველად გაემგზავრონ.

სკუპჩინის ვახსნის დროს, თავის ტრონის სიტყვაში, და რამდენმეჯერმე სხვა შემთხვევაშიაც წარმოსთქვა სერბიის მთავარმა მილანმა, რომ ამ ომში სერბია არ გაერევა, სასტიკ ნეატრალიტეტს დაიჭერსო და სხვ. უცხო ქვეყნის ვაზეთებში სწერდნენ, რომ ეს ვადაწყვეტილება სერბიამ რუსეთის რჩევით მიიღოო, რადგან, თუ ისიც ომში გარეულოყო, მაშინ პესტრო-მენგრაიად სერბიაში მერცხოგოვინაში აპირებდა თავის ჯარების შეყვანასაო და ამნაირად ეს ომის საქმე უფრო აირეოდაო. თუ ყველა ეს მართალია, მაშინ რა მნიშვნელობა აქვს ამ ქვემო-მოყვანილ სერბიის უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრის რისტიჩის ნოტას, რომელიც იმას უცხო სახელმწიფოებისათვის გაუგზავნია? ეს ნოტა თხოულობს რომ მეროპის სახელმწიფოებმა იშუამდგომლონ და სერბია სრულიად გაათავისუფლონ მსმალეთის დამოკიდებულებისაგან; ამას გარდა, რომ ნიშის და ახალი-ბაზარის სანჯახები და პატარა-ზგორნიკი შეუერთთან სერბიას.

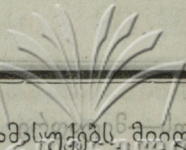
შარშანდელს ომში სერბია დამარცხებული იყო მსმალეთის ჯარისაგან, მას შემდეგ მოურიგდა პორტას და ახლა, — ომის გამოცხადებამდინ ამგვარ შუამდგომლობას თხოულობს მეროპისაგან!

წერილი

შუალო რედაქტორო!

ხალხი, როდესაც იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეხლა ჩვენი საქართველოს ხალხი, რომელსაც არა აქვს არაფერი ღონის-ძიება განათლებისა და ამისაგანო საშინელს სიბნელეშია, ყოველთვის ამისთანა ხალხში, რაც უნდა კეთილი საქმე დაიწყოს, არ შეიძლება, რომ არ გამოჩნდნენ იმისთანა კაცები, რომელნიც არამც თუ ცდილობდნენ, რომ ხელი მოუწყონ ამ კეთილ საქმეს, იმათი სურვილია, რომ იმას ბოლოც მოულონ ბასაკვირებელი არ არის, რომ სოფელს რუისშიაც იყვნენ ამისთანა პირები.

სტყუის ის უფალი, რომელიც იწერება თქვენს ვაზეთში, 1859—ში, ვითომც არ უნდოდათ გლვებსაო ამოერჩიათ ბანკის გამგებლათაო. მე თითონ დავესწარ როტა რუისში იყო გამორჩევა ბანკის მმართველებისა. უფალი დ. გამოირჩია

საზოგადო კრებამ ჩიევისა ერთის-ხმით დიდს კმაყოფილებით და აღტაცებით; უმეტესნი ნაწილი გამოჩრჩეველნი იყვნენ გლეხნი.

უფალი დ. არის შემძლებელი ყმაწვილი კაცი, ძალიან კეთილის მიღრეკილებსა; იმან თავის საკუთარს სოფელს მისცა დიდი შემწეობა სხვა-და-სხვა სასარგებლო საქმის დაწესებით. ის სოფელი იყო ძალიან ღარიბი უწინ, ეხლა ამ სოფელს აქვს საზოგადო აღმ-მიცემა, შემოსავალი ეკუთვნის გლეხების საზოგადოებას; ამ გლეხების ეკონომიური გარემოება ძალიან კარგათ არის. სახელმწიფო ხარჯს გლეხები იხდიან ადვილათ საზოგადო თანხიდან და კიდევ საკომლო ფული აქვს სხვა-და-სხვა საქარობისათვის.

უფალი დ. თუ გავრია ამ რუისის სასოფლო ბანკის საქმეები, ამას სხვა არაფერი პირადი სარგებლობა არა აქვსრა, სურს ხოლოდ შეეწიოს გლეხებს თავისი გამოცდილებით და კეთილის ჩიევით; დარწმუნებული იყვეს უფალი ავტორი, რომ დ. ამ ბანკიდან ფულებს არ ისესხებს. დ. ს და სხვათ აზნაურთაგანს, ვინც არიან ამოჩრჩეულნი, ისა ჰსურსთ, რომ გლეხებმა ისარგებლონ ამ ბანკითა, გამოიხსნან თავი იმ მეღუქნებისგან და მყლაპავე—ბოროტი პირებისაგან, რომელნიც ეხლა ისრე უწყალოთ ატყავებენ მათ. როდესაც გლეხები თითონ მიხვდებიან—რა სარგებლობა შეუძლიან იმათთვის ბანკსა და გაიცნობენ დაახლოებით ამ ბანკის რაერაციას, მაშინ ყოველი თავადი და აზნაურიც ჩამოეცლება და ბანკის გამგებობას სრულებით გადასცემს გლეხებს.

საზოგადო კრებამ, სადაც უმეტესი ნაწილი გლეხნი შეადგენდნენ, ამოჩრჩევა მოახდინა სრულებით თავისუფლათ; გამოჩრჩიეს ისინი, ვინცა სურათ. გლეხებს კარგათ ესმისთ, რომ იმათში ცოტანი არიან იმისთანა კაცი რომ რიგიანათ წერა-კითხვა შეეძლოთ; ამისთვის თითონვე ისურვეს, რომ იმათ შეეწივნენ ის გამოჩრჩეულნი იმათგან აზნაურნი, რომელთაც წერა-კითხვაც იციან და აქვსთ იმათთან ნდობა.

ამ პირველს წელიწადსაც უმეტესი ნაწილი გლეხები არიან გამოჩრჩეულნი ბანკის მმართველათ: ცხრა კაცში ხუთი გლეხია და ოთხი აზნაური.

ის უფალი ავტორი რადასაც პურის მალაზიანეც სწერს, დომ ეითომ აზნაურები გაერიენ ამ საქმეშიაო და მალაზიანედან პური გაქრაო. რადგანაც მე სოფელში მუდამ არა ვცხოვრობ, არ ვიცი ამ მალაზიის გარემოება; ხოლო ის კი ვიცი, რომ მალაზია პურისა სრულებით გლეხებს ეკუთვნისთ და აპირა მამასახლისის და სუდიებს; ამაში საზოგადოთ აზნაურებს არაფერი მოინაწილეობა არც კარგი და არც ცუდი არ მიუღიათ; ხოლო არიან რუისში რამდენიმე აზნაური მუდამ სოფელში მცხოვრებნი, რომელნიც ერევან სხვა-და-სხვა გლეხების საქმეში და მართლად ეს აზნაურები საქმესაც უხდენენ გლეხებს; იმათ მოელი სოფელი იცნობს—რა კაცებიც არიან და ეხლა ისრე ვაფთხილებულნი არიან, რომ იმათ თავის ღღეში არაფერს თავის საქმეში არ გაურევენ.

რაიცა შეეხება დამწვარ თამასუქებს, რომელზედაც ავტორი დააპირაკობს,

არამც თუ ამისთანა თამასუქებს მიიღებს ბანკი, ყოველივე ღონის მიგებას იმარტებს სასოფლო ბანკის მართებლობა, რომ ამოსწყვიტოს ის თამასუქებიც, რომელიც ეხლათ ხელში აქვსთ მეღუქნეებს და ეს თამასუქები სალათ მიიჩნიათ. მა სალი თამასუქები ერთს მანეთს ხუთათ აქცევენ ხოლმე.

სხვა ბევრი რამ შევამოებოდა კიდევ გველაპარაკნა ამ მეღუქნეებზედ და იმ ბოროტ კაცებზედ, რომელნიც არიან პირველნი მიხვდნი ჩვენის ხალხის სიღარიბისა; მაგრამ ამას დიდი ბაასი მოუწდება, ეხლა ამით გავათავოთ...

რუისელი

LA VELOUTINE

(პალუტინი)

ერთნაირი ბრინჯის პუდრი (უმარილი), ბისმუტით გაკეთებული.

ისეთი შედმოკმედება აქვს აღამიანის ხორცის კანზე, რომ აღობობს და ახალგაზდა აზნაურების ვანს დამსგავსებს.

ძანს ეკერება და არა სჩაქს.

pommade satin

(აბლანის პომადა)

ხელების კანის რბილად შესაწახავად; ზამთარში არ დაუსკდება ხელის კანი, ვინც ამ პომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris

156-139

Table with multiple columns containing numerical data and text labels such as 'რკ. ზზა.', 'თფილისი', 'მცხეთა', 'ბორი', 'საშური', 'სურამი', 'პერილი', 'რიონი', 'სამტრედია', 'აბსენაქი', 'შოთი', 'შოთი', 'აბსენაქი', 'სამტრედია', 'რიონი', 'პერილი', 'სურამი', 'საშური', 'ბორი', 'მცხეთა', 'თფილისი'.